

Список використаних джерел

1. Корчевська Л. Стан, особливості та перспективи туризму увоєнний та поствоєнний періоди // Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці: Технодрук, 2022. С. 337–341.

2. Парфененко Г. Як війна в Україні вплинула на туризм Німеччини та США. URL: <https://dip.org.ua/nimechchina/stalo-vidomoyak-vijna-v-ukraini-vplinuli-na-turizm-nimechchini-ta-ssha-ozvucheno-nevtishni-prognozi/>.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗПОДІЛУ ТУРИСТІВ В УКРАЇНІ ЗА ОЗНАКОЮ ФОРМ ТУРИЗМУ

Ю.М. Тютюнник, канд. екон. наук, доц.

С.В. Тютюнник, канд. екон. наук, доц.

Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна

Для ефективної організації туристичної індустрії важливе значення має класифікація сучасного туризму за формами та видами, що дозволяє визначати попит на окремі види туристичних послуг і на цій підставі розробляти плани розвитку матеріально-технічної бази у сфері туризму.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про туризм» організаційними формами туризму в нашій державі є міжнародний і внутрішній туризм. До міжнародного туризму належать: в'їзний туризм – подорожі в межах України осіб, які постійно не проживають на її території, та виїзний туризм – подорожі громадян України та осіб, які постійно проживають на території України, до іншої країни. Внутрішнім туризмом є подорожі в межах території України громадян України та осіб, які постійно проживають на її території [1].

Для формування статистичної інформації у сфері туризму використовуються дані державного статистичного спостереження № 1-туризм (річна) «Звіт про туристичну діяльність». Аналіз тенденцій щодо розподілу туристів в Україні за формами туризму (табл.) проведений за зведеною інформацією Державної служби статистики України [2].

Таблиця

**Показники розподілу туристів в Україні за формами
туризму, 2019-2020 рр.**

Показник	Кількість туристів, осіб			Структура,%	
	2019 р.	2020 р.	зміна,%	2019р.	2020р.
Туристи, які обслуговувалися юридичними особами (туроператорами і турагентами) – усього	5319952	1957410	-63,2	100,0	100,0
у т. ч. в'їзні (іноземні)	83703	11773	-85,9	1,6	0,6
виїзні	4786594	1758107	-63,3	90,0	89,8
внутрішні	449655	187530	-58,3	8,4	9,6
Туристи, які обслуговувалися фізичними особами-підприємцями – усього	812145	402868	-50,4	100,0	100,0
у т. ч. в'їзні (іноземні)	3137	191	-93,9	0,4	0,0
виїзні	738272	367595	-50,2	90,9	91,2
внутрішні	70736	35082	-50,4	8,7	8,8

Отже, в 2020 р. порівняно з 2019 р. насамперед через пандемічні обмеження кількість туристів, які обслуговувалися юридичними особами (туроператорами і турагентами), загалом в Україні скоротилася на 63,2%, у тому числі в'їзних (іноземних) туристів – на 85,9%, виїзних туристів – 63,3%, внутрішніх туристів – на 58,3%. Що стосується змін у структурі туристів за формами туризму, то частка в'їзних (іноземних) туристів скоротилася з 1,6% у 2019 р. до 0,6% у 2020 р., виїзних – відповідно з 90,0% до 89,8%, а внутрішніх туристів – зросла з 8,4% до 9,6%. Як бачимо, 9 із 10 усіх туристів відносяться до категорії в'їзних туристів.

Якщо взяти до уваги туристів, які обслуговувалися фізичними особами-підприємцями, то скорочення тут є меншим порівняно з туристами, які обслуговувалися юридичними особами (туроператорами і турагентами) (крім в'їзних туристів). У цілому в 2020 р. порівняно з 2019 р. скорочення становило 50,4%, у тому числі

виїзних і внутрішніх туристів – відповідно 50,2% і 50,4%. Серед цієї категорії туристів переважали виїзні туристи, частка яких підвищилася з 90,9% до 91,2%, натомість частка внутрішніх туристів практично не змінилася і в 2020 р. становила 8,8%.

У цілому, за результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що незважаючи на кратне скорочення кількості туристів у 2020 р. порівняно з 2019 р. їх розподіл за формами туризму залишається сталим із суттєвим переважанням виїзного туризму.

Список використаних джерел

1. Про туризм: Закон України № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 26.10.2022).
2. Туристична діяльність в Україні у 2020 році: статистична інформація / Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 26.10.2022).

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ ЯК ГАЛУЗЬ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАТЬ

В.А. Худавердієва, канд. екон. наук, доц.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Без географії туризм неможливий. У туризмі потрібні всі географічні знання. «Географія» і «туризм» – тісно взаємодіючі поняття, їх зв'язок багатогранний. Вони багато в чому доповнюють і збагачують одне одного. У туризмі географічні знання складають один з найважливіших блоків, грають базову роль, оскільки туризм за своєю сутністю географічний та картографічний. Географія туризму, яка зародилася і розвивалася в межах рекреаційної географії та визначалася як її складова з «дослідження туристичного господарства» [1] в сучасній структурі наукового знання і географічного зокрема, набуває іншого статусу. Зміни ці обумовлені, по-перше, тією роллю, яку в сучасному світі відіграє туризм завдяки своїй поліфункціональності; по-друге, індустріалізацією туристичної діяльності, завдяки якій туризм перетворився на потужну складову світової економіки і став явищем геоторіальним. Географія туризму є галуззю географічних знань про можливості території щодо розвитку туризму з метою оптимізації туристсько-рекреаційної діяльності відповідно до умов сталого та соціально-орієнтованого розвитку